

Ekspozycja stała zajęcia dla uczniów szkół ponadpodstawowych

„Geofizyka”

Na wielu stanowiskach dydaktycznych są realizowane ogólne cele kształcenia w dziedzinie **FIZYKI**:

I. Wykorzystanie pojęć i wielkości fizycznych do opisu zjawisk
II. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych.
III. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji lub doświadczeń ...
IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych ...

Podstawy programowe:

Warunki i sposób realizacji:

Podstawę programową fizyki dla szkół ponadpodstawowych w zakresie podstawowym otwierają cele ogólne określające główne zadania kształcenia na tym etapie edukacyjnym. Uwzględniając kumulatywność wiedzy i umiejętności zdobytych w szkole podstawowej oraz ze względu na spiralny charakter kształcenia, do podstawy programowej wprowadzone zostały nowe treści powiększające zasób wiedzy i kompetencji przedmiotowych. Stanowią one niezbędne uzupełnienie wykształcenia ogólnego w zakresie fizyki. ...

... Ważnym elementem jest kształtowanie umiejętności budowania prawidłowych związków przyczynowo-skutkowych. Podczas zajęć fizyki wskazane jest, aby analiza jakościowa była priorytetowa w stosunku do analizy ilościowej. ...

... Należy rozbudzać w uczniach ciekawość świata i umiejętność poszukiwania wiedzy, jednocześnie rozwijając krytyczne podejście do informacji i opinii. W procesie tym kluczową rolę odgrywa nauczyciel i szkoła m.in. poprzez zróżnicowanie form pracy z uczniami ...

Stanowisko	Podstawy programowe	
1. „Zbuduj i zniszcz” – makieta z platformą miasta	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	IV. Drgania	2) analizuje ruch drgający pod wpływem siły sprężystości, posługując się pojęciami wychylenia, amplitudy oraz okresu drgań; podaje przykłady takiego ruchu
		3) analizuje przemiany energii w ruchu drgającym
		4) opisuje drgania wymuszone i drgania słabo tłumione; ilustruje zjawisko rezonansu mechanicznego
2. „Przeżyj wstrząs” – platforma do wstrząsów	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	II. Mechanika.	9) rozróżnia układy inercjalne i nieinercjalne; posługuje się pojęciem siły bezwładności
	IV. Drgania	2) analizuje ruch drgający pod wpływem siły sprężystości, posługując się

		pojęciami wychylenia, amplitudy oraz okresu drgań; podaje przykłady takiego ruchu
		3) analizuje przemiany energii w ruchu drgającym
		4) opisuje drgania wymuszone i drgania słabo tłumione; ilustruje zjawisko rezonansu mechanicznego
3. „Fale sejsmiczne” – ośrodek sprężysty	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
	IV. Drgania	2) analizuje ruch drgający pod wpływem siły sprężystości, posługując się pojęciami wychylenia, amplitudy oraz okresu drgań; podaje przykłady takiego ruchu
		3) analizuje przemiany energii w ruchu drgającym
IX. Fale i optyka	6) rozróżnia fale poprzeczne i podłużne ...	
4. „Wnętrze Ziemi” – przekrój Ziemi	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	V. Termodynamika	2) odróżnia przekaz energii w postaci ciepła między układami o różnych temperaturach ...
5. „Niespokojna planeta” – monitoring sejsmiczny	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	IX. Fale i optyka	5) opisuje zjawiska jednoczesnego odbicia i załamania ...
6. Stanowisko „Seismografy i seismometriy”	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	IV. Drgania	10) posługuje się pojęciami pracy mechanicznej, mocy, energii kinetycznej
		2) analizuje ruch drgający pod wpływem siły sprężystości, posługując się pojęciami wychylenia, amplitudy oraz okresu drgań
		3) analizuje przemiany energii w ruchu drgającym;
		4) opisuje drgania wymuszone i drgania słabo tłumione; ilustruje zjawisko rezonansu mechanicznego na wybranych przykładach
VIII. Magnetyzm	2) opisuje jakościowo oddziaływanie pola magnetycznego na przewodniki z prądem ...	
7. „Kosmiczny punkt widzenia” – ekran kulisty	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
	III. Grawitacja i elementy astronomii	4) opisuje budowę Układu Słonecznego ...

8. „Zmierz pogodę” – przyrządy meteorologiczne	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
	V. Termodynamika	6) wymienia szczególne własności wody
9. „Gdzie uderzy piorun” – tablica z pinezkami oraz 10. „Ujarmiony piorun” – cewka Tesli	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	VI. Elektrostatyka	3) posługuje się pojęciem pola elektrycznego
		4) opisuje jakościowo rozkład ładunków w przewodnikach i znikanie pola elektrycznego wewnątrz przewodnika (klatka Faradaya)
		5) opisuje kondensator jako układ dwóch przeciwnie naładowanych przewodników, pomiędzy którymi istnieje napięcie elektryczne oraz jako urządzenie magazynujące energię
VII. Prąd elektryczny	1) posługuje się pojęciami natężenia prądu elektrycznego, napięcia elektrycznego ...	
IX. Magnetyzm	13) opisuje zasadę działania transformatora; przedstawia uproszczony model transformatora, w którym przekładnia napięciowa i przekładnia prądowa zależą tylko od liczb zwojów; opisuje zastosowania transformatorów	
11. „Prognoza pogody” – Green Box	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
12. „Symulator pogody” – kolumna pogodowa	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
	V. Termodynamika	2) odróżnia przekaz energii w postaci ciepła między układami o różnych temperaturach ... 6) wymienia szczególne własności wody ...
13. „Klimaty Ziemi” – pokoje z klimatem zimnym i gorącym	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
	V. Termodynamika	2) odróżnia przekaz energii w postaci ciepła między układami o różnych temperaturach ... 6) wymienia szczególne własności wody ...
14. „Pogodowy wehikuł czasu” – 50 lat pomiarów meteo	I. Wymagania przekrojowe.	8) rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu
		9) dopasowuje prostą do danych przedstawionych w postaci wykresu; interpretuje nachylenie tej prostej ...
		10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów

		15) wyodrębnia zjawisko z kontekstu ...
15. „Warstwy atmosfery” – przekrój atmosfery	I. Wymagania przekrojowe.	10) przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów
	V. Termodynamika	2) odróżnia przekaz energii w postaci ciepła między układami o różnych temperaturach ...
		6) wymienia szczególne własności wody ...

Na wielu stanowiskach dydaktycznych są realizowane ogólne cele kształcenia w dziedzinie **GEOGRAFII:**

Podstawy programowe:

W zakresie podstawowym, ważną rolę przypisuje się źródłom informacji geograficznej, które odpowiednio wykorzystywane pozwalają uczniom na kształtowanie umiejętności poszukiwania wiadomości o zjawiskach, procesach i obiektach geograficznych w różnych skalach: globalnej, regionalnej, krajowej i lokalnej. Natomiast wiele zapisów wymagań w połączeniu ze stosowaniem technologii geoinformacyjnych umożliwia przetwarzanie pozyskanych z różnych źródeł informacji danych statystycznych i przestrzennych.

Umiejętności znajdowania informacji oraz jej przetwarzania są podstawą rozwoju osobistego ucznia. Należy podkreślić, że wszystkie przewidziane w tym dziale wymagania dotyczące źródeł i metod pozyskiwania oraz prezentowania danych będą poznawane w toku całego procesu kształcenia.

W zakresie rozszerzonym przedstawiono zagadnienia geografii fizycznej w ujęciu problemowym. Analizując zjawiska i procesy przyrodnicze, należy podkreślać ich dynamiczny przebieg w środowisku oraz zachodzące następstwa zarówno wewnątrz, jak i na powierzchni Ziemi. Szczególnie ważne są czynniki rzeźbotwórcze, których obecność i przebieg nadal wpływa na kształtowanie się różnorodnych form oraz krajobrazów.

Stanowisko	Podstawy programowe	
1. „Zbuduj i zniszcz” – makietą z platformą miasta	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego.
		9. Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie.
2. „Przeżyj wstrząs” – platforma do wstrząsów	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	9. Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie.
	XIII. Człowiek a środowisko geograficzne	4) wyjaśnia wpływ górnictwa na środowisko przyrodnicze na przykładzie odkrywkowych i głębinowych kopalni w Polsce
3. „Fale sejsmiczne” – ośrodek sprężysty	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	V. Litosfera ...	2) wyjaśnia przebieg głównych procesów wewnętrznych prowadzących do urozmaicenia powierzchni Ziemi (ruchy epejrogeniczne, ruchy górotwórcze, wulkanizm, plutonizm, trzęsienia ziemi)

4. „Wnętrze Ziemi” – przekrój Ziemi	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego
		4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego
	I. Źródła informacji geograficznej	4) podaje przykłady informacji pozyskiwanych na podstawie obserwacji
V. Litosfera ...	2) wyjaśnia przebieg głównych procesów wewnętrznych prowadzących do urozmaicenia powierzchni Ziemi (ruchy epejrogeniczne, ruchy górotwórcze, wulkanizm, plutonizm, trzęsienia ziemi)	
5. „Niespokojna planeta” – monitoring sejsmiczny	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	I. Źródła informacji geograficznej	4) podaje przykłady informacji pozyskiwanych na podstawie obserwacji
		6) wykazuje przydatność fotografii i zdjęć satelitarnych do pozyskiwania informacji o środowisku geograficznym oraz interpretuje ich treść
	V. Litosfera	2) wyjaśnia przebieg głównych procesów wewnętrznych prowadzących do urozmaicenia powierzchni Ziemi (ruchy epejrogeniczne, ruchy górotwórcze, wulkanizm, plutonizm, trzęsienia ziemi)
	XIII. Człowiek a środowisko geograficzne	4) wyjaśnia wpływ górnictwa na środowisko przyrodnicze na przykładzie odkrywkowych i głębinowych kopalni w Polsce
XIV. Regionalne zróżnicowanie środowiska ...	4) identyfikuje związki pomiędzy budową geologiczną Polski	
6. Stanowisko „Sejsmografy i sejsmometry”	I. Źródła informacji geograficznej	5) interpretuje dane liczbowe przedstawione w postaci tabel i wykresów;
7. „Kosmiczny punkt widzenia” – ekran kulisty	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	III. Kształtowanie postaw.	4. Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody ...
	II. Ziemia we Wszechświecie	1) charakteryzuje Ziemię jako planetę Układu Słonecznego
		3) przedstawia i porównuje ciała niebieskie tworzące Układ Słoneczny
	4) charakteryzuje budowę Wszechświata oraz stan jego poznania	
	5) kształtuje wyobrażenie o ogromie i złożoności Wszechświata, obserwując ciała niebieskie na zdjęciach i mapach kosmosu	
8. „Zmierzyć pogodę” – przyrządy meteorologiczne	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...

9. „Gdzie uderzy piorun” – tablica z pinezkami oraz 10. „Ujarmiony piorun” – cewka Tesli	III. Kształtowanie postaw.	4. Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody ...
11. „Prognoza pogody” – Green Box	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	1. Korzystanie z planów, map fizycznogeograficznych ... 4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego 9. Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie. 10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym
	I. Źródła informacji geograficznej	4) podaje przykłady informacji pozyskiwanych na podstawie obserwacji i pomiarów prowadzonych w terenie 6) wykazuje przydatność fotografii i zdjęć satelitarnych do pozyskiwania informacji o środowisku geograficznym oraz interpretuje ich treść
	XIV. Regionalne zróżnicowanie środowiska przyrodniczego	5) charakteryzuje klimat Polski oraz wybranego regionu kraju, posługując się mapami elementów klimatu i danymi klimatycznymi
12. „Symulator pogody” – kolumna pogodowa	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego 4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego 10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym
	III. Kształtowanie postaw.	4. Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody
	I. Źródła informacji geograficznej	4) podaje przykłady informacji pozyskiwanych na podstawie obserwacji
	III. Atmosfera: czynniki klimatotwórcze	1) przedstawia czynniki klimatotwórcze decydujące o zróżnicowaniu klimatu na Ziemi 7) przedstawia piękno, potęgę oraz dynamikę zmian zachodzących w atmosferze ...
13. „Klimaty Ziemi” – pokoje z klimatem	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności	3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego

zimnym i gorącym	i stosowanie wiedzy w praktyce.	4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego
		10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym
	III. Kształtowanie postaw.	4. Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody
	I. Źródła informacji geograficznej	4) podaje przykłady informacji pozyskiwanych na podstawie obserwacji
	III. Atmosfera: czynniki klimatotwórcze	1) przedstawia czynniki klimatotwórcze decydujące o zróżnicowaniu klimatu na Ziemi
		7) przedstawia piękno, potęgę oraz dynamikę zmian zachodzących w atmosferze ...
XIV. Regionalne zróżnicowanie środowiska przyrodniczego	5) charakteryzuje klimat Polski oraz wybranego regionu kraju, posługując się mapami elementów klimatu i danymi klimatycznymi	
14. „Pogodowy wehikuł czasu” – 50 lat pomiarów meteo	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	9. Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie.
		10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym
	I. Źródła informacji geograficznej	5) interpretuje dane liczbowe przedstawione w postaci tabel i wykresów
III. Atmosfera: czynniki klimatotwórcze	5) opisuje przebieg roczny temperatur powietrza i opadów atmosferycznych we własnym regionie oraz podaje cechy klimatu lokalnego miejsca zamieszkania	
15. „Warstwy atmosfery” – przekrój atmosfery	I. Wiedza geograficzna.	3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów ...
	II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego
		4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego
	I. Źródła informacji geograficznej	6) wykazuje przydatność fotografii i zdjęć satelitarnych do pozyskiwania informacji o środowisku geograficznym oraz interpretuje ich treść
	III. Atmosfera: czynniki klimatotwórcze	2) wyjaśnia rozkład temperatury powietrza i ciśnienia atmosferycznego na Ziemi
3) wyjaśnia mechanizm cyrkulacji atmosferycznej		
7) przedstawia piękno, potęgę oraz dynamikę zmian zachodzących w atmosferze, wyjaśnia przyczyny		